

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.:071708/99-005007
Signatura: vg1vs202

Oblastní pracoviště č.7
Okresní pracoviště České Budějovice

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Praktická škola a Zvláštní škola České Budějovice, Štítného 3
IZO:	060 075 856
Identifikátor ředitelství:	600 022 242
Ředitelka školy:	Mgr. Zdeňka Pořádková
Zřizovatel:	MŠMT ČR
Příslušný školský úřad:	ŠÚ České Budějovice
Termín inspekce:	19. 2., 23. 2., 2. 3. - 4. 3. 1999
Inspektoři:	Mgr. Vladimír Ira, Mgr. Irena Urbanová, PaedDr. Zdeněk Slomek,
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení do sítě škol č.j. 10 461/99-21, Koncepce rozvoje školy, plán práce školy na školní rok 1998/1999, plán výchovného poradenství, plán kontrol, povinná dokumentace podle § 38a, odst. 1, zákona č. 29/1984 Sb. ve znění pozdějších změn, záznamy z hospitací.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Základním materiálem, z něhož vychází plánování je Koncepce rozvoje školy. V tomto dokumentu jsou zpracovány hlavní úkoly v oblastech výchovně vzdělávací, personální a materiálně technické v období od roku 1997 do roku 2001. Stanovené konkrétní úkoly (např. zřízení SPC, zvyšování speciálně pedagogického vzdělání učitelů, organizace kurzů pro doplnění vzdělání poskytovaného zvláštní školou atd.) se daří postupně plnit. Koncepce rozvoje školy je každý rok vyhodnocována a aktualizována vzhledem k potřebám vzdělávání handicapovaných žáků. V současné době se jedná zejména o otevření třídy pro žáky s autismem.

Roční plán práce školy je konkrétní, vychází z přijaté koncepce rozvoje školy, stanovuje termíny jednotlivých úkolů a zodpovědnost pracovníků za jejich plnění. Roční plán práce je projednán pedagogickou radou na začátku školního roku a dále rozpracován v plánech na jednotlivé měsíce.

Pedagogické rady jsou organizovány šestkrát ročně. Zápisy jsou přehledné a obsahují všechny důležité informace o průběhu a výsledcích vzdělávání v jednotlivých třídách zvláště školy i praktické školy. Kromě pedagogických rad jsou pravidelně svolávány provozní porady k řešení aktuálních provozních a výchovně vzdělávacích úkolů.

Plánování a koncepční činnost školy je na vynikající úrovni.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Organizační struktura školy vychází z přesného rozdělení kompetencí a vymezení pracovních náplní všech pedagogických i provozních pracovníků školy. Ředitelka školy jmenovala dvě zástupkyně ředitelky. Statutární zástupkyně zodpovídá za výchovně vzdělávací činnost v 5. - 9. ročníku ZvŠ, v PrŠ a výchovné poradenství. Zástupkyně ředitelky pro I. stupeň zodpovídá za výchovně vzdělávací činnost v 1. - 4. ročníku ZvŠ, ve ŠD a ŠK. Ředitelka přímo řídí SPC a ekonomický úsek. Součástí organizační struktury jsou předmětové komise pracovního vyučování a tělesné výchovy a metodické sdružení pro I. stupeň ZvŠ.

2.2 Personální struktura

Pedagogičtí pracovníci	Celkem	Pedagogická a odborná způsobilost			
		VŠ, SPPG	VŠ, bez SPPG	SPgŠ	Studuje SPPG
Učitelé(ky)	29	19	5	0	5
Vychovatelky	3	0	0	3	0
Celkem	32	19	5	3	5

Pedagogický sbor je stabilizovaný a z hlediska věkové struktury vyvážený. Vedení školy věnuje velkou pozornost rozšiřování speciálně pedagogického vzdělání. Studujícím jsou vytvořeny podmínky pro dojíždění do škol, umožněna účast na soustředěních a zkouškách. Dosažení speciálně pedagogické vzdělání je zohledněno ve vnitřním platovém předpisu. Učitelé a učitelky se pravidelně účastní vzdělávacích akcí Jihočeského centra vzdělávání pedagogů, přímo ve škole byli proškoleni o základech práce s PC a systémem péče o žáky se SVPU. Pravidelně jsou doplňovány nové, aktuální tituly do dvou učitelských knihoven a odebírána speciálně pedagogická periodika, která jsou všem pracovníkům k dispozici.

Pedagogické a odborné řízení je na nadprůměrné úrovni.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Kontrolní činnost vedení školy je důsledná a plánovaná. Vychází z analýzy minulého školního roku a zaměřuje se na všechny oblasti života školy. Jsou z ní pořizovány funkční záznamy, závěry z nich slouží jako podklad ke korigování činnosti školy a pro hodnocení pracovníků. Z písemných dokumentů vyplývá, že na všech poradách se projednává činnost školy, činnost jednotlivých ročníků, sdělují se konkrétní zkušenosti. Péče je zaměřena na všechny žáky, tzn. i na žáky se specifickými vzdělávacími potřebami a žáky z odlišného

sociokulturního prostředí. Důraz je kladen na přechod žáků ze 4. do 5. ročníku, kdy začínají docházet do budovy ve Štítného ulici.

Pracovníci jsou hodnoceni podle kritérií obsažených v systému hodnocení s nímž byli seznámeni. Na prvním místě stojí průběžná kvalitní výchovně vzdělávací práce.

Partnerský styl řízení pozitivně ovlivňuje vztahy mezi pracovníky, vztahy mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem.

Kontrolní systém školy je na nadprůměrné úrovni

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Základem vnitřního informačního systému jsou pedagogické rady a provozní porady. Aktuální informace získávají pedagogičtí pracovníci na nástěnkách ve sborovnách a denním kontaktem s vedením školy. Pro rodiče žáků jsou organizovány pětikrát ročně třídní schůzky. Informace mohou získat též při individuálních návštěvách jednotlivých učitelů, výchovné poradkyně a v případě potřeby i od pracovníků SPC.

Vedení školy systematicky informuje o činnosti školy širokou veřejnost. Pravidelně jsou uveřejňovány články v regionálním tisku, organizovány výstavy žakovských prací v ARS klubu v Českých Budějovicích a Dny otevřených dveří. Součástí vnějšího informačního systému je informování základních škol v okrese České Budějovice o činnosti školy.

Informační systém školy má nadprůměrnou úroveň.

5 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace je vedena podle § 38a, odst. 1, zákona č. 29/1984 Sb. ve znění pozdějších změn. Škola používá předepsané tiskopisy. Dokumentace žáků je přehledná, úplná. Systém práce s dokumentací žáků zajišťuje ochranu osobních dat.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Zvláštní škola vzdělává žáky podle Vzdělávacího programu zvláštní školy č.j. 22 980/97-22 ze dne 20. 6. 1996. Učební plán je realizován v plném rozsahu a ve všech předmětech a ročnících je dodržován stanovený počet vyučovacích hodin. V souladu s dodatky k učebnímu plánu mohou žáci 7. - 9. ročníku navštěvovat nepovinný předmět německý jazyk a žáci 1. - 9. ročníku náboženství.

Školu navštěvují tři žáci se zrakovým postižením, pro které jsou ve spolupráci se SPC pro zrakově postižené vypracované individuální vzdělávací programy. Tyto programy se daří úspěšně plnit, jsou pravidelně vyhodnocovány a aktualizovány.

Učební plány jsou plněny na nadprůměrné úrovni.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Rozpočet přidělený zřizovatelem umožňuje škole plnit zvolené vzdělávací programy. Důraz je kladen na nákup učebnic a učebních textů, názorných pomůcek a výpočetní techniky. Postupně je obměňován i nábytek ve třídách.

Využití finančních prostředků je v souladu se vzdělávacími potřebami zařazených žáků.

8 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Škola je umístěna ve dvou budovách v centru města, které jsou velmi dobře dostupné pro dojíždějící žáky. V budově v Husově ulici je umístěn 1. - 4. ročník zvláštní školy, školní družina a speciálně pedagogické centrum. V budově ve Štítného ulici 5. - 9. ročník zvláštní školy, praktická škola a školní klub.

Všechny třídy jsou vybaveny vhodným nábytkem, který odpovídá věku žáků. Kromě tříd jsou zřízeny čtyři školní dílny, tři školní kuchyně, pozemek se skleníkem, učebna přírodopisu vybavená audiovizuální technikou, učebna hudební výchovy pro první stupeň a učebna hudební výchovy pro druhý stupeň. Tato učebna je vybavena čtyřmi počítači, které jsou používány zejména pro výuku matematiky, českého jazyka a řečové výchovy. Pro výuku českého jazyka slouží též dvě žákovské knihovny.

Množství, kvalita a dostupnost názorných pomůcek a didaktické techniky umožňuje v plné šíři uplatňovat zásadu názornosti ve výuce hospitovaných předmětů. Fond učebnic je dostatečně široký. Všechny používané učebnice a pracovní sešity mají schvalovací doložku MŠMT ČR.

Materiálně technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti jsou na nadprůměrné úrovni.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Rozvrh hodin včetně délky přestávek je sestaven se zřetelem k dodržování psychohygienických zásad vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří mají v průběhu vyučování dostatek prostoru pro odpočinek a relaxaci. Učitelé a učitelky vytvářejí ve třídách příznivou atmosféru, jsou k žákům vstřícní, individuálně s nimi pracují a jejich práci pozitivně hodnotí. Všechny navštívené třídy jsou vybaveny vhodným nábytkem a stejně jako společné prostory jsou vkusně vyzdobeny. Při výzdobě je kladen důraz na prezentaci žákovských prací, zejména výtvarných. Třídy jsou světlé a čisté a kromě dvou výjimek i dobře vytápěné. Důvodem horšího vytápění dvou tříd je jejich vzdálenost od výměníku a často nedostatečný tlak páry. Pitný režim je zajištěn rozvodem pitné vody do všech tříd a vlastními nápoji žáků.

V hodnocení psychohygienických podmínek výrazně převažují pozitivní zjištění.

10 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Matematika, fyzika

Hospitováno bylo v devíti hodinách ve druhém, třetím, pátém, šestém, sedmém, osmém a devátém ročníku.

Sledované hodiny měly promyšlenou stavbu, byly zabezpečeny dostatkem názorných pomůcek, stanovený cíl byl vždy plněn. Učitelky se snažily učivo žákům co nejlépe zpřístupnit, pracovaly se skupinami i jednotlivci, průběžně je hodnotily. Žáci dobře spolupracovali, jsou vedeni k upevňování algoritmů i k řešení individuálních úkolů. Za dobrou práci byli často odměňováni didaktickou hrou, nechyběly relaxační chvíle. Žákyně se zrakovým postižením používala čtecí lupu, zvýrazňovače a měla k dispozici osvětlovací lampu. Záznamy ve školních i domácích sešitech jsou opravené. Největší množství inovačních prvků a zajímavých motivačních forem zařadili učitelka a učitel v devátém a pátém ročníku. Žáci používají kalkulátory, ve vyšších ročnících i počítače.

Kvalita výuky matematiky a fyziky měla spíše nadprůměrnou až vynikající úroveň.

Přírodopis, přírodověda

Hospitováno bylo ve čtyřech hodinách ve čtvrtém, sedmém a devátém ročníku.

Obě hodiny přírodovědy ve čtvrtém ročníku byly věnovány tématu - lidské tělo. Celou výukou prolínala výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu. Pomůcek zajistily učitelky dostatek, délka jejich expozice a možnost individuálního pozorování byla někdy pro zapamatování krátká. V sedmém ročníku vyvozovala učitelka nové učivo ze zkušeností žáků. Připravila si ukázky plodů rostlin a učivo využila k výchově ke zdravé výživě, upozornila na nebezpečí drog. Hodina přírodopisu v devátém ročníku byla velmi dobře strukturována a materiálně zabezpečena. Žáci měli v průběhu hodiny možnost pracovat individuálně, ve dvojicích i ve skupinách. Učivo bylo předáváno důsledně s použitím názorných pomůcek a didaktické techniky. Závěrečné shrnutí učiva bylo provedeno formou testu, který vycházel z procvičené látky.

Kvalita výuky přírodopisu a přírodovědy měla průměrnou až vynikající úroveň.

Řečová výchova

Hospitováno bylo ve dvou hodinách ve čtvrtém a pátém ročníku.

Metodicky výborně vedená byla hodina ve čtvrtém ročníku. Žáci byli aktivní, stále zaměstnaní. Paní učitelka se zaměřila na rozvíjení slovní zásoby, porozumění čtenému textu, kladla důraz na vyjadřování v celých větách a vyprávění příběhu, který zaznamenala na magnetofonový pásek. V závěru hodiny provedli žáci prostřednictvím poslechu sebehodnocení. V pátém ročníku využila učitelka k výuce počítačovou učebnu. Hodina byla produktivní, žáci dobře spolupracovali, velmi je zaujal výukový počítačový program.

Kvalita výuky řečové výchovy měla spíše nadprůměrnou až vynikající úroveň.

Český jazyk

Hospitováno bylo ve dvou hodinách v prvním a pátém ročníku.

Obě hodiny českého jazyka byly velmi dobře metodicky připraveny. Učitelky využívali individuální přístup, v pátém ročníku i skupinovou práci. Efektivnost hodin byla zvýšena využitím vlastních pomůcek a rozšiřujících úkolů pro úspěšnější žáky. Hodnocení mělo motivační charakter, stejně tak jako partnerský přístup ke všem žákům. V prvním ročníku prokázali žáci dobrou adaptaci na školní práci.

Hodiny českého jazyka měly nadprůměrnou úroveň.

11 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

V činnosti školy se projevuje vyváženost vzdělávací a výchovné složky pedagogické práce. Ve všech hospitovaných hodinách bylo možné sledovat partnerské a vstřícné vztahy mezi vyučujícími a žáky. Vnitřní řád školy jasně formuluje povinnosti žáků i pedagogických pracovníků, méně je akcentována oblast práv žáků. V reálném životě školy jsou však obě oblasti důsledně dodržovány. Postupně se daří zlepšovat spolupráci s rodiči žáků z odlišného sociokulturního prostředí, kterých je ve škole téměř třicet procent a tím i vztah těchto žáků ke škole. Vedení školy, výchovná poradkyně i třídní učitelé spolupracují s orgány péče o dítě a důsledně dbají na prevenci v oblasti zneužívání drog, alkoholu i páchaní trestné činnosti.

Výsledky vyučování jsou spíše na nadprůměrné úrovni

12 Hodnocení výchovného poradenství

Funkcí výchovné poradkyně a současně i protidrogové koordinátorky je pověřena kvalifikovaná učitelka. Činnost výchovné poradkyně se řídí plánem výchovného poradenství, který vychází z plánu školy a je jeho součástí. Výchovná poradkyně ve spolupráci s TU a vedením školy zajišťuje systematickou péči o vhodnou volbu povolání, která zahrnuje řadu exkurzí, besed a návštěv OU pro žáky 5. - 9. ročníků. Žáci i jejich rodiče mohou využívat pravidelných úředních hodin a v případě zájmu i individuálních konzultací mimo tyto hodiny. Výchovná poradkyně se podílí i na řešení výchovných problémů žáků, spolupracuje se sociálním odborem ÚM a střediskem výchovné péče při VÚDM v Českých Budějovicích. O své činnosti vede přehlednou dokumentaci.

Velký důraz je kladen na protidrogovou prevenci. Výchovná poradkyně se v rámci své funkce pravidelně účastní odborných školení a dalších akcí a získané poznatky a zkušenosti přenáší do vlastní práce ve škole. V minulém školním roce byl vypracován a přijat projekt „Drogy stop“, jehož cílem je motivace žáků ke smysluplnému využití volného času. Finanční prostředky přidělené na tento projekt byly využity na činnost zájmových kroužků, organizaci ozdravných pobytů, besed a přednášek a na nákup knih a videokazet.

Výchovné poradenství je na nadprůměrné úrovni.

13 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Ve škole je vytvořen systém aktivit, které významně doplňují výchovně vzdělávací činnost. Součástí výuky jsou zejména pravidelné návštěvy divadelních a filmových představení nebo vystoupení různých souborů přímo ve škole. Stejně tak je dbáno na vlastní aktivity žáků. V tomto školním roce mohou žáci docházet do nepovinných předmětů německého jazyka a náboženství a do jedenácti zájmových kroužků, které vedou učitelky a učitelé školy a studenti PF. Žáci se úspěšně zúčastnili celoevropské akce v kopané PUMA STREET CUP 98 či sportovních her žáků zvláštních škol. Pro rodiče i širokou veřejnost jsou organizovány pravidelné vánoční besídky a výstavy prací žáků ve škole i mimo školu. Tyto aktivity doplňují pravidelné ozdravné pobyty na Šumavě.

Rozsah a kvalita aktivit doplňujících výchovně vzdělávací činnost je na nadprůměrné úrovni.

14 Další zjištění

Organizace dopravní výchovy

Dopravní výchova je součástí ročního plánu školy i školní družiny. V průběhu školního roku jsou žáci průběžně seznamováni s dopravními předpisy (ve škole je dispozici dostatek testů a pomůcek). Vyvrcholením je školní kolo dopravní soutěže, kde žáci prokazují získané znalosti a dovednosti.

Organizace lyžařských kurzů

Lyžařské kurzy jsou organizovány každoročně v souladu s metodickým pokynem MŠMT ČR k organizaci lyžařského výcviku žáků čj. 24799/93-50. Zúčastňují se jich žáci sedmých ročníků, v případě nižšího zájmu i žáci vyšších ročníků zvláštní školy a žáci prvního nebo druhého ročníku praktické školy. Škola může žákům zapůjčit lyžařské vybavení pro běh i sjezd, čehož většina žáků využívá. Pedagogičtí pracovníci, kteří se zúčastňují lyžařských kursů ve funkci instruktorů mají platná osvědčení o absolvování předepsaných kursů.

ZÁVĚRY

Škola má pro svou činnost vytvořeny všestranně příznivé podmínky. Je kvalitně řízena, všechny sledované oblasti života školy vykazují pozitiva. Naprostá většina vyučujících přistupuje k práci zodpovědně, tomu odpovídají i výsledky výchovně vzdělávacího procesu.

Vlastními aktivitami mimo vyučování se škola výrazně podílí na využití volného času žáků a tím i na prevenci nežádoucích jevů a na pozitivním informování široké veřejnosti o činnosti a speciálních škol.

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Mgr. Vladimír Ira v. r.

členové týmu Mgr. Irena Urbanová v. r.

Paeddr. Zdeněk Slomek v. r.

V Českých Budějovicích dne 19. 3. 1999

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzala dne 19. 3. 1999

azítka

Podpis ředitelky školy Mgr. Zdeňka Pořádková v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7 Praha 1	2. 4. 1999	825/99
Školský úřad: Nerudova 59, Č. Bud.	2. 4. 1999	826/99

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-----	-----	K inspekční zprávě nebyly podány připomínky

